

Veselības inspekcija

Biežāk konstatētās neatbilstības zobārstniecības iestādēs un ieteikumi prasību izpildes nodrošināšanai

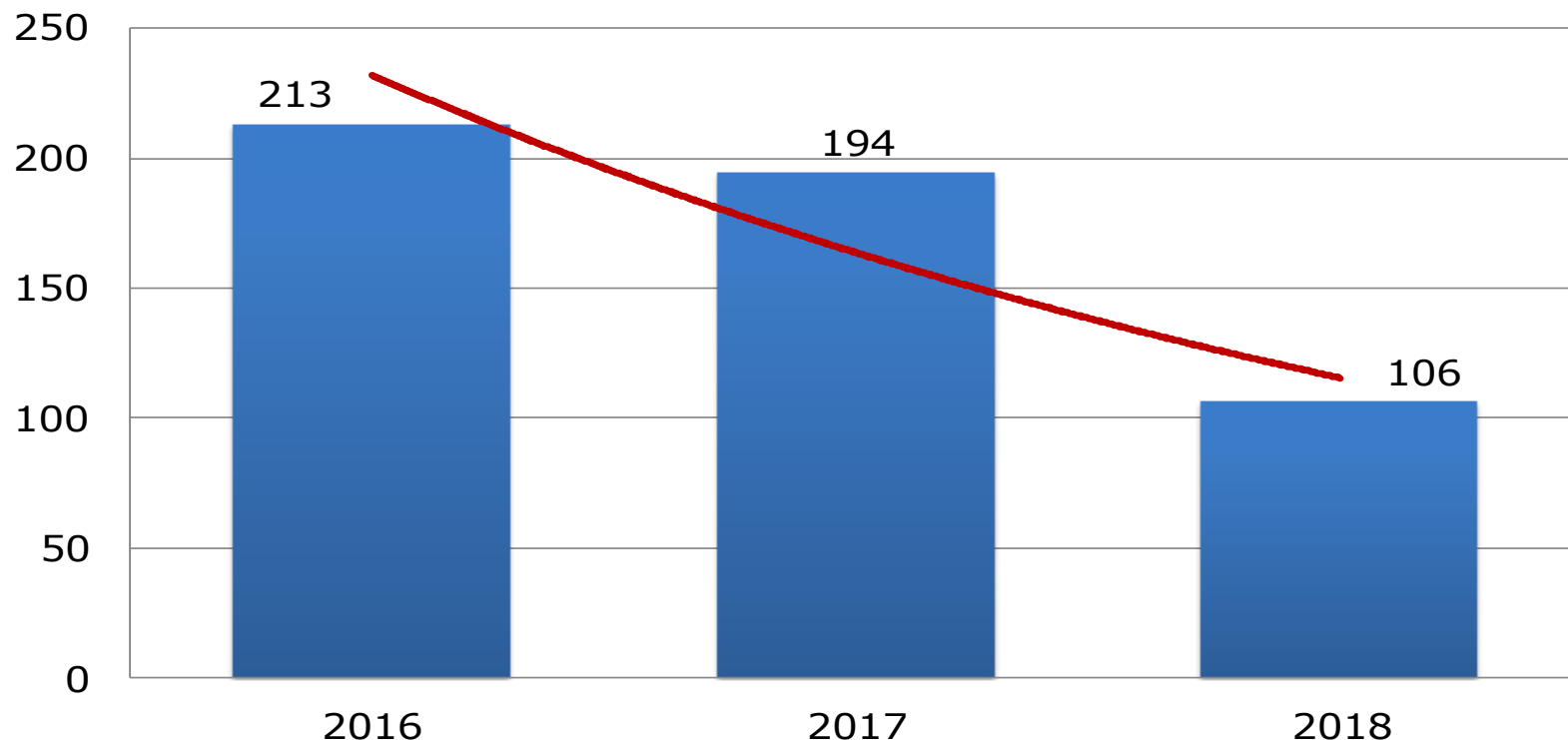
Plānošanas, analīzes un projektu vadības nodaļa

2019

Veselības inspekcija

Plānveidā kontrolētās zobārstniecības iestādes (skaits)

Plānveida kontroles laikā tika pārbaudīta iestādes atbilstība obligātajām prasībām un citu veselības aprūpes jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, kuru neievērošana rada potenciālus riskus iestādes darbībai, veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai un pacientu drošībai.

Veselības inspekcija

Biežāk konstatētās neatbilstības zobārstniecības iestādēs obligāto prasību un medicīnisko dokumentu lietvedības prasību ievērošanā

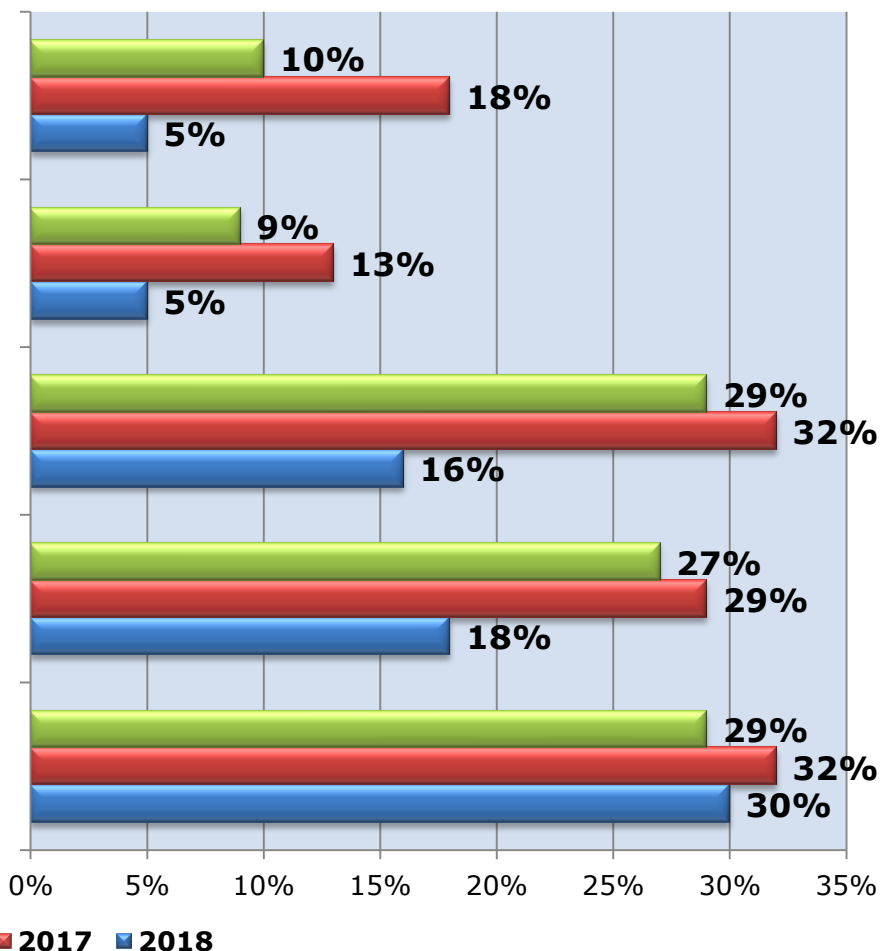
Nav nodrošināta atbilstoša medicīnas dokumentu
uzglabāšana

Nav nodrošināta zobu rentgendiagnostika

Ārstniecības iestāde nav paziņojusi Ārstniecības
iestāžu reģistram par atbilstību obligātajām
prasībām

Ārstniecības personas nav reģistrētas
Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta
personu reģistrā vai nav reģistrētas kā iestādes
darbinieki

Ārstniecības iestādē nav nodrošināts
neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai
nepieciešamais aprīkojums un medikamentu
daudzums

Veselības inspekcija

Ieteikumi obligāto prasību ievērošanai

Paziņojums par ārstniecības iestādes atbilstību obligātajām prasībām

Inspekcijas tīmekļa vietnē publicēts [iestāžu saraksts](#), kuras Ārstniecības iestāžu reģistram ir paziņojušas par noteiktu struktūrvienību atbilstību 20.01.2009. MK noteikumiem

Nr.60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām".

Jā Jūsu iestādes nav norādītajā sarakstā, aizpildiet [paziņojumu](#) un iesniedziet to Inspekcijā papīra formā vai elektroniski parakstītu uz registri@vi.gov.lv, vai izmantojot [e-pakalpojumu](#)

Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrs

Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrācijas kārtību nosaka 24.05.2016. MK noteikumi Nr.317 "Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība".

Saskaņā ar MK Nr.317 7.p. prasībām ārstniecības iestāde aizpilda šo noteikumu 2.pielikumā minēto [veidlapu](#) un iesniedz to Inspekcijā papīra formā vai elektroniski parakstītu uz registri@vi.gov.lv, vai izmantojot [e-pakalpojumu](#) **piecu darbdienu laikā** no dienas, kad attiecīgā ārstniecības persona vai ārstniecības atbalsta persona ir uzsākusi, mainījusi vai beigusī profesionālo darbību attiecīgajā ārstniecības iestādē.

Nepieciešamais aprīkojums un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai medikamentu daudzums

Saskaņā ar 20.01.2009. MK noteikumu Nr.60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām"

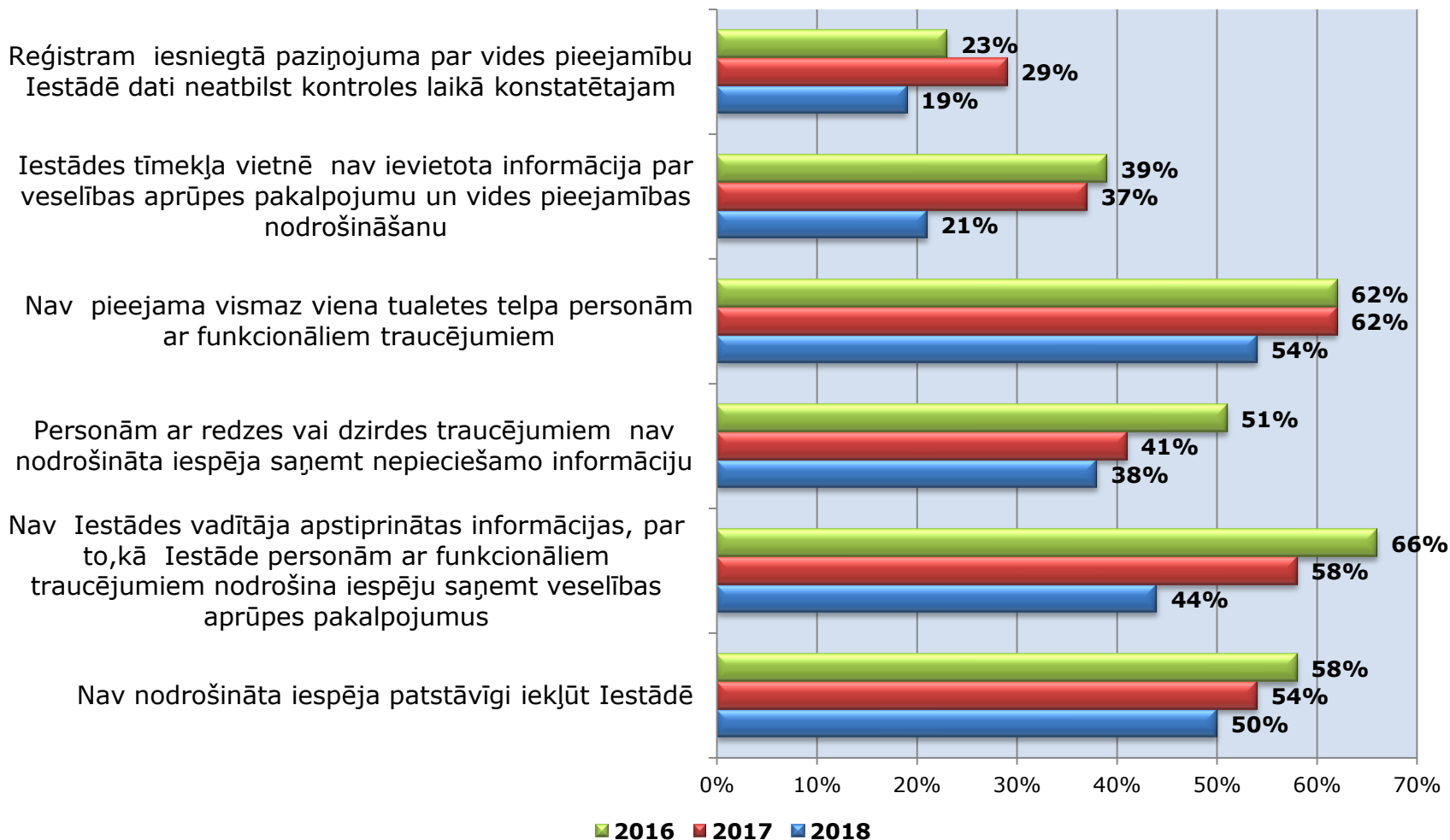
- 15.p. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai **nepieciešamo medikamentu nosaukumus un daudzumu** ārstniecības iestādē nosaka iestādes vadītājs atbilstoši ārstniecības iestādes vispārējai noslodzei un esošajam un plānotajam neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas gadījumu skaitam;
- 35.3.p.ir noteikti izņēmuma gadījumi, kad var nebūt zobu rentgendiagnostikas aparāts.

Saskaņā ar 04.04.201006. MK noteikumu Nr.265 „Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība” 24.p. **pacienta medicīniskos ierakstus** uzglabā atsevišķā slēdzamā telpā vai slēdzamos skapjos, kas nodrošināti pret ārstniecības procesa neiesaistītu personu piekļūšanu.

Veselības inspekcija

Biežāk konstatētās neatbilstības vides un pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā zobārstniecības iestādēs, kas reģistrētas līdz 01.01.2014.

Veselības inspekcija

Ieteikumi vides un pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai

Visām zobārstniecības iestādēm:

savā tīmekļa
vietnē ir jāievieto
informācija par
veselības aprūpes
pakalpojumu un
vides pieejamības
nodrošināšanu
(MK noteikumu
Nr.60 4¹.p.);

Līdz 2014. gada 1. janvārim reģistrētām zobārstniecības iestādēm, kurās nav nodrošināta vides pieejamība:

jānodrošina iespēja personām ar funkcionāliem
traucējumiem saņemt veselības aprūpes
pakalpojumus atbilstoši apstiprinātajām
medicīniskajām tehnoloģijām (MK noteikumu
Nr.60 4.1.p.)

vadītājam jāapstiprina informācija, kā iestāde
personām ar funkcionāliem traucējumiem
nodrošinās iespēju saņemt iestādes sniegtos
veselības aprūpes pakalpojumus (MK noteikumu
Nr.60 4.2.p.)

Ārstniecības iestāžu reģistram ir jāiesniedz
paziņojums par vides pieejamību Iestādē (MK
noteikumu Nr. 60 188.p.).

Veselības inspekcija

Veselības inspekcijas aktivitātes vides pieejamības nodrošināšanā zobārstniecības iestādēs

Veselības inspekcija nodrošina:

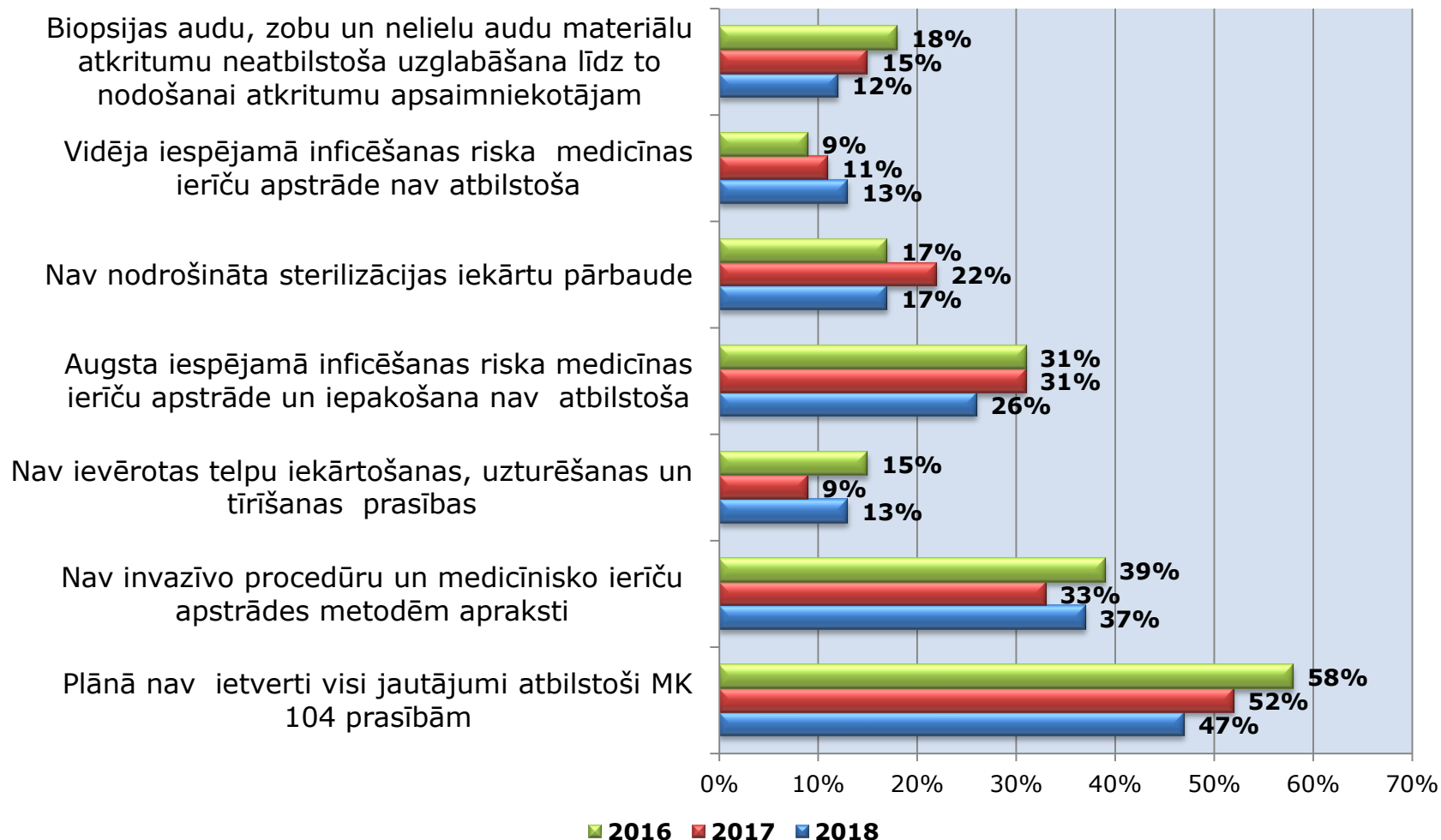
- konsultācijas – bezmaksas;
- nosacījumu sagatavošana higiēnas prasību ievērošanai projektam (pirms projektēšanas stadijā);
- projekta higiēnas prasību ievērošanas novērtēšana;
- atzinuma sagatavošana par objekta (būves) gatavību ekspluatācijai.

Sniedzot minētos pakalpojumus Veselības inspekcija novērtē higiēnas jautājumus - apgaismojums, siltumapgāde, gaisa apmaiņa, ūdens apgāde, kanalizācija, telpu iekšēja apdare, riska faktoru novērtēšana un vides pieejamības prasības atbilstoši LBN 208-15 „Publiskas būves”.

Veselības inspekcija

Biežāk konstatētās neatbilstības zobārstniecības iestādēs 16.02.2016. MK noteikumu Nr.104 „Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē” un atkritumu uzglabāšanas prasību ievērošanā

Veselības inspekcija

Ieteikumi zobārstniecības iestādēm higiēniskā un pretepidēmiskā režīma un atkritumu uzglabāšanas prasību nodrošināšanai

Iepazīties ar SPKC
ieteikumiem
ārstniecības iestāžu
higiēniskā un
pretepidēmiskā
režīma plāna izstādei
([Paraugplāns](#))

Nodrošināt
higiēniskā un
pretepidēmiskā
režīma plāna izstrādi
un ieviešanu, ņemot
vērā ārstniecības
iestādes darbību un
sniegtos
pakalpojumus (MK
noteikumu N.104
4.1.p.)

Nodrošināt
sterilizācijas iekārtu
pārbaudi (MK
noteikumu Nr.104
25.p.)

Noteikt telpu dalījumu
tīrības zonās, izstrādāt
kārtību, kādā notiek
higiēniskā un
pretepidēmiskā
režīma nodrošināšana
paaugstinātās tīrības
zonas telpās (MK
Nr.104 7.1., 7.2.p.,
Paugplāns 1.sadaļa)

Izstrādāt un
aktualizēt invazīvo
procedūru un
medicīnisko ierīču
apstrādes metožu
aprakstus, kā arī
nodrošināt to
pieejamību darba
vietā (MK noteikumu
Nr.104 4.6.p.;
Paugplāna 48.lp.)`

Nodrošināt vidēja
inficēšanas riska
grupas medicīnisko
ierīču apstrādi (MK
noteikumu Nr.104
19., 21.p.; 2.pielik.
2.p.; Paugplāns
28. un 29.lp.)

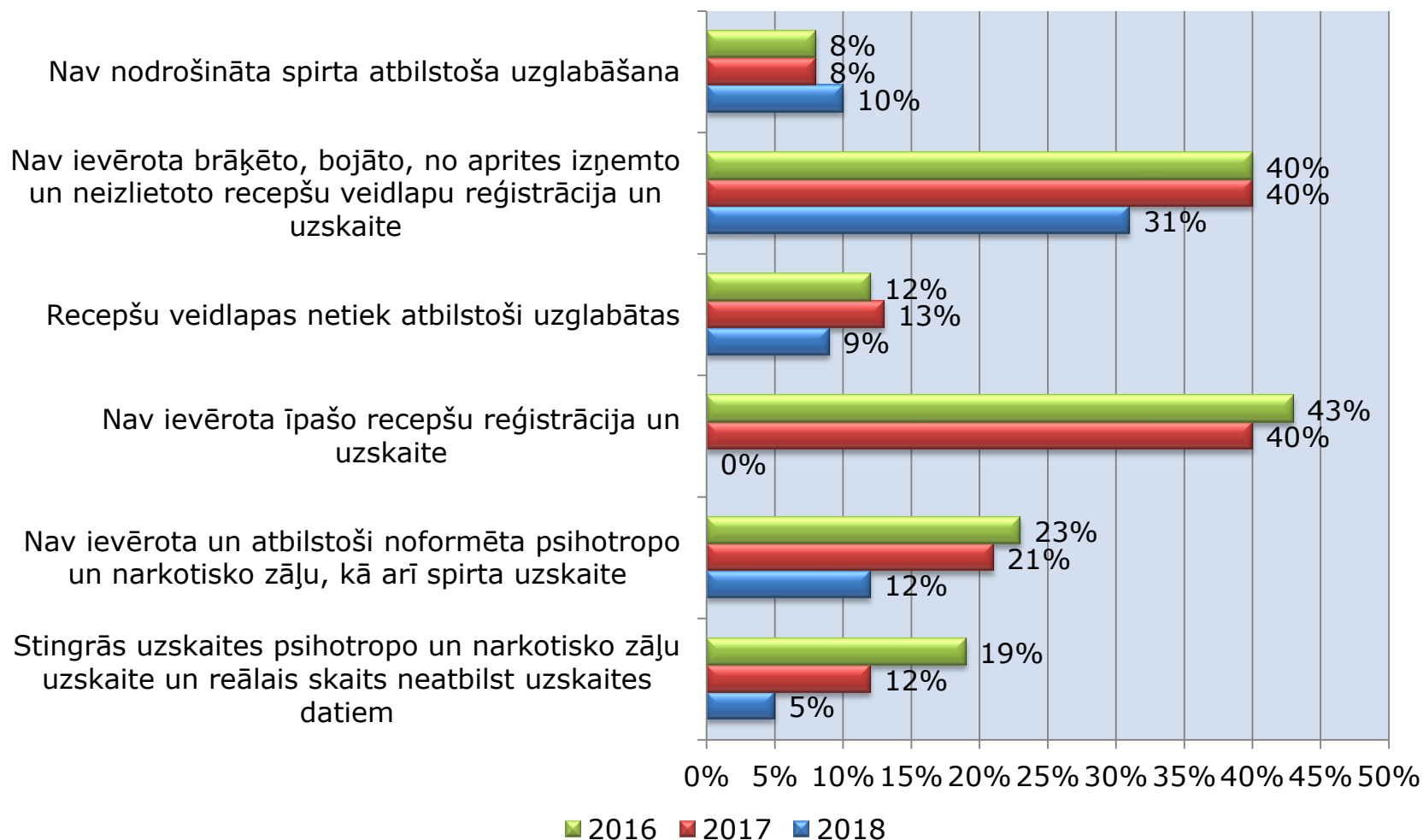
Nodrošināt augsta
inficēšanas riska
grupas medicīnas
ierīču atbilstošu
apstrādi, iepakojšanu,
uzglabāšanu (MK
noteikumu Nr. 104
22., 23., 24.p.;
1.pielik., 2.pielik.3.p.;
Paugplāna 29.,
30.lp.)

Biopsijas audu, zobu un
nelielu audu materiālu
atkritumus uzglabāt līdz
nodošanai atkritumu
apsaimniekotājam cieši
noslēgtos plastmasas
traukos ar
ūdensnecaurlaidīgu
noslēgumu dezinficējošā
šķīdumā (MK noteikumu
Nr. 353 26.p.)

Veselības inspekcija

Biežāk konstatētās neatbilstības zobārstniecības iestādēs normatīvo aktu prasību ievērošanā zāļu, spirta un recepšu aprites jomās

Veselības inspekcija

Ieteikumi ambulatorām ārstniecības iestādēm normatīvo aktu prasību ievērošanai zāļu, spirta un recepšu aprites jomās

Iepazīties ar
normatīvo aktu
prasībām
ārstniecības
iestādēm zāļu,
spirta un recepšu
aprites jomās

Nodrošināt datu par
stingras uzskaites
psihotropo un narkotisko
zāļu apriti reģistrāciju
stingrās uzskaites
žurnālā vai izmantot
elektronisko, foto vai citu
datu apstrādes sistēmu;
nodrošināt datu
uzglabāšanu ne mazāk
kā piecus gadus
(MK Nr.220 57., 58.p.)

Nodrošināt spirta
atbilstošu
uzglabāšanu un
uzskaiti (MK Nr.377
19., 21-25.p., 28.p.)

Ievērot brāķēto,
bojāto, no aprites
izņemto un
neizlietoto recepšu
veidlapu reģistrāciju
un uzskaiti
(MK Nr. 175
17.,19.p.)

Ievērot īpašo
recepšu reģistrācijas
un uzskaites
prasības
(MK Nr.175 10., 11.,
18., 19., 20.p.)

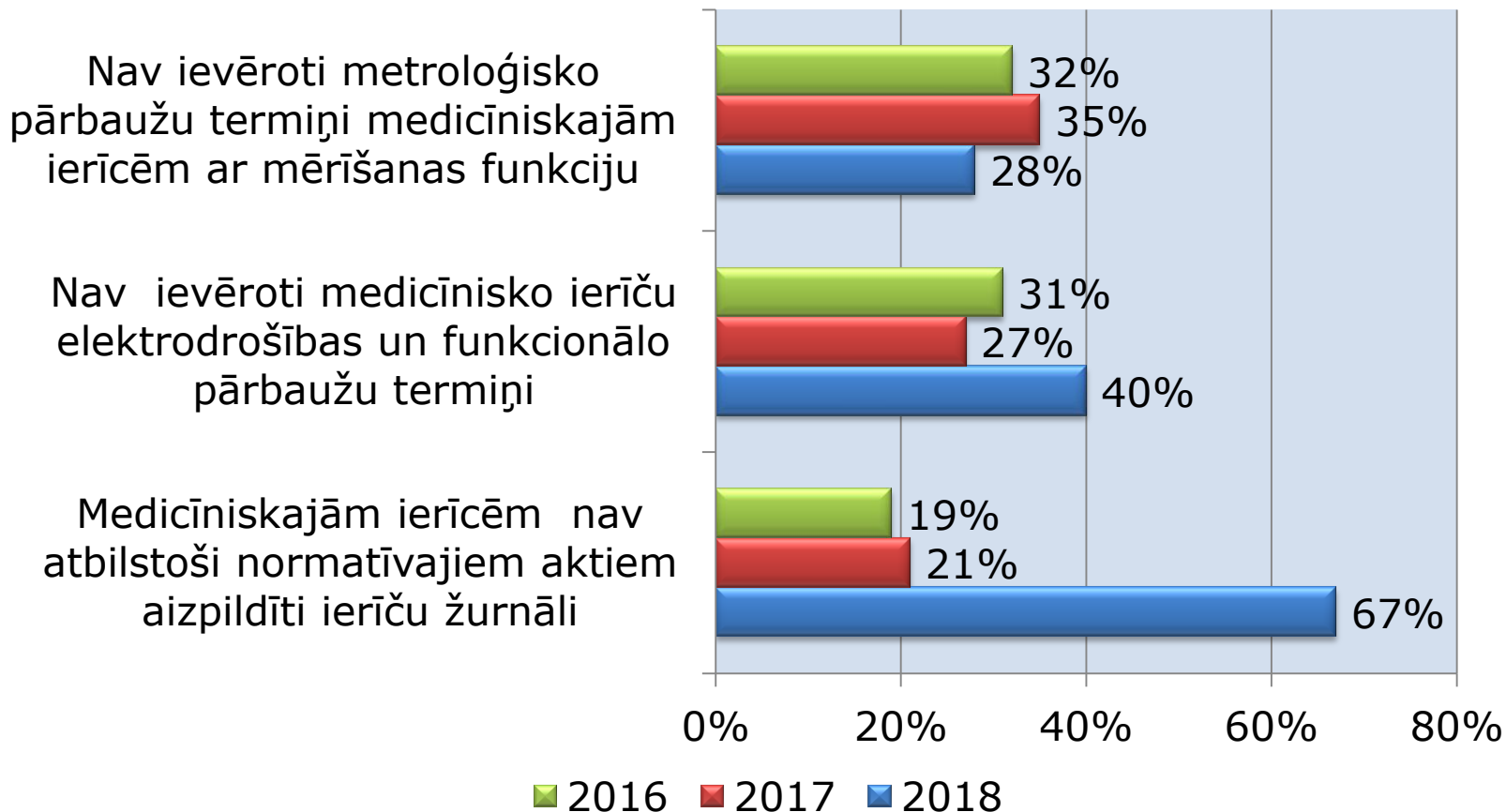
Nodrošināt
atbilstošu recepšu
uzglabāšanu (MK
Nr. 175 16.p.)

Ja ir notikusi īpašo
recepšu zādzība vai
laupīšana, par
notikušo faktu
nekavējoties ziņot
Veselības inspekcijai
un Valsts policijai
(MK Nr.175 21.p.)

Veselības inspekcija

Biežāk konstatētās neatbilstības zobārstniecības iestādēs medicīnisko ierīču ekspluatācijas prasību ievērošanā

Veselības inspekcija

Medicīnisko ierīču ekspluatācijas prasības

Pašreiz (no 01.12.2017.) spēkā ir 2017.gada 28.novembra MK noteikumi Nr.689 "Medicīnisko ierīču reģistrācijas, atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas, ekspluatācijas un tehniskās uzraudzības kārtība".

Medicīnisko ierīču klasifikācija (*ierīču piederību klasei nosaka ražotājs*):

- **I** (piem., marles saites, apskates lampas, vienreizējās lietošanas šļirces, polimerizācijas lampas, instrumenti);
- **IIa** (piem., autoklāvi neinvazīvo instrumentu sterilizācijai, zobārstniecības iekārtas);
- **IIb** (piem., autoklāvi, rentgena iekārtas);
- **III** (piem., implantanti);
- **Aktīvas implantējamās medicīniskās ierīces** (piem., kohleārie implantanti).

Ārstniecības iestādēm nav jāziņo Zāļu valsts aģentūrai (ZVA) par iegādātām medicīniskajām ierīcēm.

Izņēmums - IIa, IIb, III klases ierīces, kas iegādātas:

- izstādēs,
- internetveikalos,
- no ražotāja ārpus Latvijas.

Veselības inspekcija

Ieteikumi medicīnisko ierīču ekspluatācijas prasību nodrošināšanai

Jāizstrādā un jāievieš ierīču ekspluatācijas sistēma, kurā apraksta:

Izvēles un iegādes kritērijus

Negadījumu reģistrāciju, ziņošanu

Dezinfekcijas un sterilitātes nodrošināšanu

Atkārtotu lietošanu

Tehnisko apkalpošanu, elektrodrošību, funkcionālās pārbaudes ekspluatācijas laikā

Identifikāciju, uzskaiti

Rīcību bojājuma gadījumā, bojātās ierīces aizvietošanu

Nomātu, patapinātu ierīču ekspluatāciju

Ekspluatācijai nepieciešamo dokumentāciju

Personāla apmācības par lietošanu

Ekspluatācijai nepieciešamo dokumentāciju

Veselības inspekcija

Ieteikumi medicīnisko ierīču ekspluatācijas prasību nodrošināšanai

Jāiekārto
medicīnisko ierīču
žurnāli papīra vai
elektroniskā
veidā

Pārbaudes
(elektrodrošības,
funkcionālās u.c.)
jāveic atbilstoši
ražotāja
norādījumiem

Jāuztur un
jāaktualizē
ekspluatācijā
esošo aktīvo IIa,
IIb un III klases
ierīču saraksts

Elektrodrošības
pārbaudes
medicīniskajām
ierīcēm, kas satur
jonizējošā starojuma
avotu vai ģenerē
jonizējošo
starojumu, veic
atbilstoši MK
noteikumiem Nr.482

Ja ražotāja
dokumenti nav
pieejami, pārbaudes
jāveic akreditētā
iestādē 1x gadā

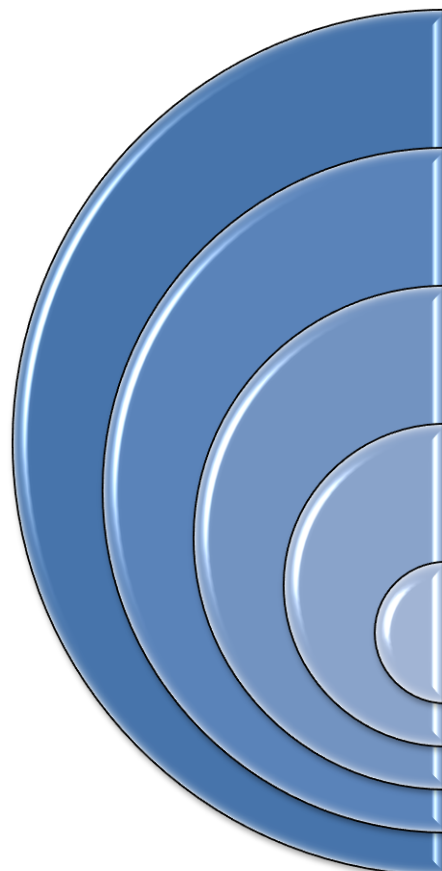
Akreditēto iestāžu
saraksts pieejams
LATAK mājas lapā:
www.latak.gov.lv

Veselības inspekcija

2018. gada 24. jūlija MK noteikumi Nr.447 "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbažu veikšanas kārtība"*

spēkā no 31.07.2018

Novērš nelietderīgu veselības pārbažu veikšanu
Obligātās veselības pārbaudes jāveic tikai personām, kuras sniedz pakalpojumus, esot tiešā kontaktā ar bērniem
Obligāto veselības pārbaudi darbinieks veic pie sava ģimenes ārsta, pie kura ir reģistrējies
Personas medicīniskā grāmatiņa katrā personas darba vietā aizstāta ar atzinumu (veidlapa Nr. 027/u) par atļauju veikt konkrēto darbu
Noteiktas darba devēja tiesības nosūtīt darbinieku veikt veselības pārbaudi situācijās, kurās darba devējam rodas aizdomas vai ir informācija, ka darbinieks ir inficējies ar kādu no infekcijas slimībām

* Aizvieto 20.07.2010. MK noteikumus Nr.642 "Noteikumi par profesionālo darbību ierobežojošo infekcijas slimību sarakstu" un 27.11.2001. MK noteikumus Nr.494 "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm"

Veselības inspekcija

Vienotas izpratnes veidošana par ārstniecības kvalitāti un pacientu drošību

Balstoties uz grozījumiem Ministru kabineta 20.01.2009. noteikumos Nr. 60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām" Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) organizēja darba grupu ar mērķi:

izstrādāt ieteikumus, kas palīdzētu visām ārstniecības iestādēm Latvijā ieviest paredzētās izmaiņas, kā arī apkopot esošās labās prakses Latvijas veselības aprūpes iestādēs.

Ieteikumu izstrādē piedalījās ārstniecības iestāžu, profesionālo asociāciju, Veselības ministrijas un to padotības institūciju pārstāvji, t.sk. Inspekcija.

Ieteikumi ārstniecības iestādēm

Veselības inspekcija

Pacientu drošības prasības

spēkā no 01.10.2017.

Prasības*, kas obligātas visām ārstniecības iestādēm, neatkarīgi no to profila un piederības:

17. p. Lai nodrošinātu kvalitatīvus un pacientiem drošus ārstniecības pakalpojumus, ārstniecības iestāde veic šādus pasākumus:

- 17.1.** ievieš un nodrošina nepārprotamu pacientu identifikāciju visā ārstniecības procesa laikā, izmantojot vismaz divus identifikatorus;
- 17.2.** nodrošina efektīvu komunikāciju starp pacienta ārstniecības procesā iesaistītajām ārstniecības personām un pacientu, t. sk. savlaicīgu kritisko izmeklējumu rezultātu paziņošana un nepieciešamie medicīniskie dokumenti, nosūtot vai pārvedot pacientu uz citu struktūrvienību vai citu ārstniecības iestādi;
- 17.3.** nodrošina risku mazinošus pasākumus ķirurģijā un anestēzijā;
- 17.4.** nodrošina risku mazinošus pasākumus augsta riska pacientiem vai pacientu grupām, kas saistīti ar pacientu vecumu, veselības stāvokli un nepieciešamību pēc īpašās aprūpes;
- 17.5.** ievieš un uztur pacientu neidentificējošu iekšējo pacientu drošības ziņošanas–mācīšanās sistēmu, kas nodrošina informācijas vākšanu un analīzi par gadījumiem, kuru dēļ radies vai varēja rasties ar veselības aprūpi saistīts kaitējums pacientam;
- 17.6.** ievieš un uztur drošu zāļu aprites sistēmu;
- 17.7.** nodrošina ar pacienta veselības aprūpi saistīto infekcijas slimību risku mazināšanas pasākumus;
- 17.8.** ievieš un uztur pacientu sūdzību un ierosinājumu analīzes sistēmu;
- 17.9.** nodrošina sniegto ārstniecības pakalpojumu rezultātu analīzi;
- 17.10.** regulāri veic pacientu aptauju par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

* Grozījumi Ministru kabineta 20.01.2009. noteikumos Nr.60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām"

Veselības inspekcija

Pašnovērtējumu anketa

2018. gadā Veselības inspekcijas īstenotajā pilotprojektā tika aptvertas stacionārās ārstniecības iestādes; anketa par pasākumiem, kurus ārstniecības iestāde veic, **lai nodrošinātu kvalitatīvus un pacientiem drošus ārstniecības pakalpojumus** (atbilstoši MK 2009. gada 20. janvāra noteikumu Nr. 60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām" 17. punkta 17.1., 17.2., 17.4., 17.6.-17.10. apakšpunktiem).

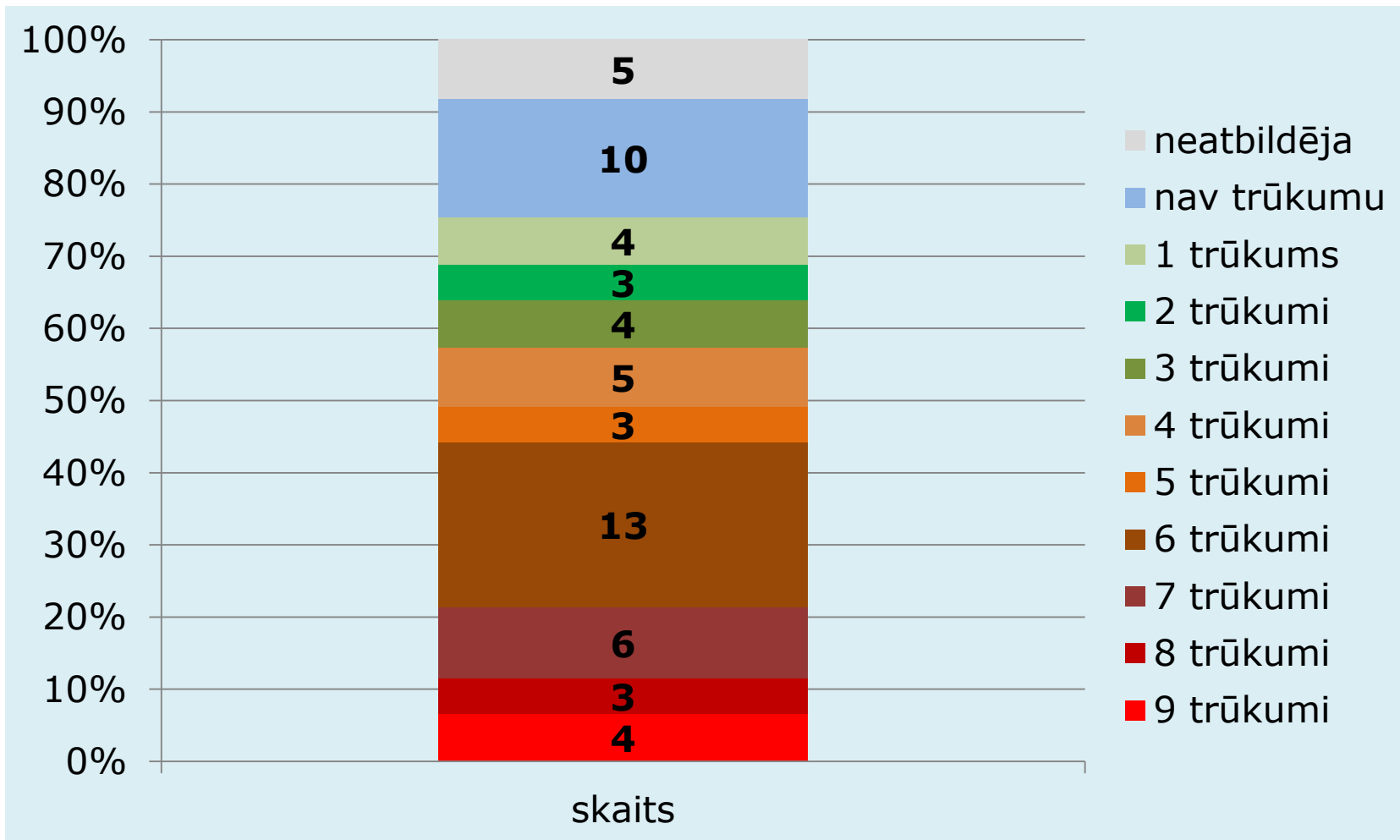
Rezultāti

Saņemtas 56 aizpildītās pašnovērtējuma anketas (no 61 izsūtītām)

Veselības inspekcija

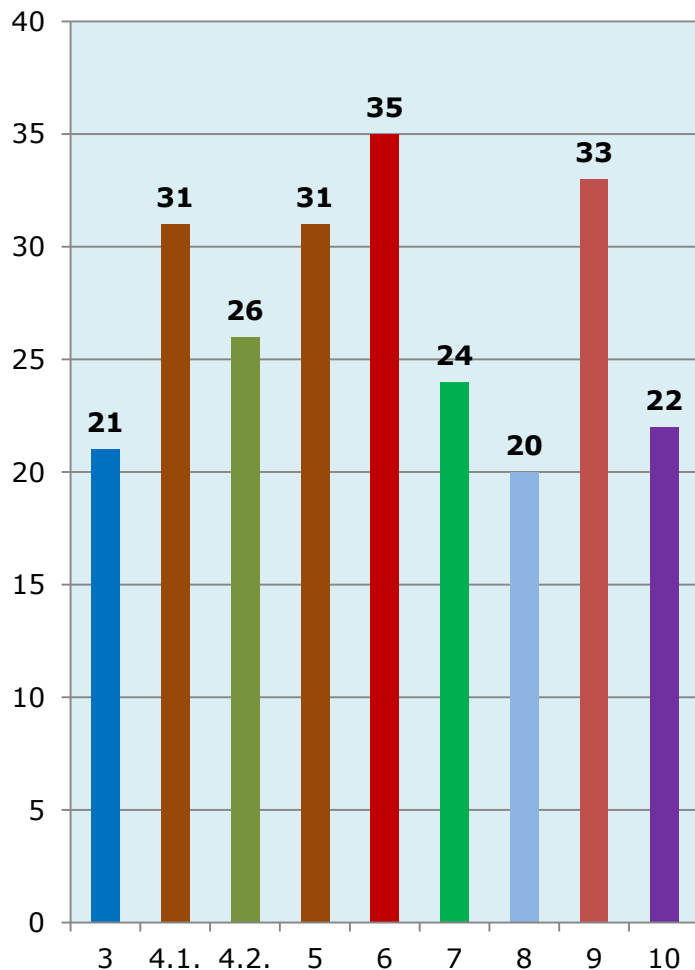
Pašnovērtējuma anketa – rezultāti (iestāžu skaits)

Veselības inspekcija

Pašnovērtējuma anketa stacionāriem - nepilnības MK Nr.60 17.p. prasību izpildē (gadījumu skaits)

Prasības nr.	MK Nr.60	Prasības teksts
3	17.1.p.	Ārstniecības iestādē visā ārstniecības procesa laikā pacientu identifikācijai izmantoti vismaz divi identifikatori
4.1.	17.2.1.p.	savlaicīga pacientam risku radošu (kritisku) diagnostisko rezultātu paziņošana
4.2.	17.2.2.p.	medicīnisko dokumentu atbilstoša noformēšana visos pacienta ārstēšanas posmos iestādē/nosūtīt vai pārvēdot pacientu uz citu ārstniecības iestādi
5	17.4.p.	Risku mazinājoši pasākumi augsta riska pacientiem (pacienti ar risku attīstīties dzīvībai bīstamam stāvoklim ārstēšanas vai aprūpes gaitā) vai pacientu grupām, kas saistīti ar vecumu, veselības stāvokli un nepieciešamību pēc īpašas aprūpes
6	17.6.p.	Ieviesta un uzturēta zāļu aprites sistēma saskaņā ar normatīvajiem aktiem par zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtību ārstniecības iestādēs
7	17.7.p.	Nodrošināti ar pacienta veselības aprūpi saistīto infekcijas slimību risku mazināšanas pasākumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē
8	17.8.p.	Ārstniecības iestādē ieviesta un uzturēta pacientu sūdzību un ierosinājumu analīzes sistēma
9	17.9.p.	Ārstniecības iestādē nodrošināta sniegto ārstniecības pakalpojumu rezultātu analīze
10	17.10.p.	Ārstniecības iestāde organizē pacientu aptaujas par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem

Veselības inspekcija

Normatīvie dokumenti

- ✓08.03.2005. [MK noteikumi Nr. 175](#) „Recepšu veidlapu izgatavošanas un uzglabāšanas, kā arī recepšu izrakstīšanas un uzglabāšanas noteikumi”;
- ✓31.05.2005. [MK noteikumi Nr. 377](#) „Spirta aprites kārtība farmaceitiskās darbības uzņēmumos, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumos, aptiekās, ārstniecības iestādēs un veterinārmedicīnā”;
- ✓04.04.2006. [MK noteikumi Nr. 265](#) „Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība”;
- ✓27.03.2007. [MK noteikumi Nr. 220](#) „Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās”;
- ✓20.01.2009. [MK noteikumi Nr. 60](#) "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām”;
- ✓27.08.2013. [MK noteikumi Nr. 675](#) „Veselības inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis”;
- ✓24.05.2016. [MK noteikumi Nr. 317](#) “Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība”;
- ✓19.08.2014. [MK noteikumi Nr. 482](#) “Noteikumi par aizsardzību pret jonizējošo starojumu medicīniskajā apstarošanā”;
- ✓02.09.2014. [MK noteikumi Nr. 529](#) „Ēku būvnoteikumi”;
- ✓16.02.2016. [MK noteikumi Nr. 104](#) „Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādēs”;
- ✓28.11. 2017. [MK noteikumi Nr. 689](#) "Medicīnisko ierīču reģistrācijas, atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas, ekspluatācijas un tehniskās uzraudzības kārtība”;
- ✓24.07.2018. [MK noteikumi Nr. 447](#) "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbaužu veikšanas kārtība.

Veselības inspekcija

Pirms Inspekcijas pārbaudes iespējams iepazīties ar
**ārstniecības iestādes plānveida kontrolē pārbaudāmo
normatīvo aktu prasību apjomu**

un veikt pašpārbaudi atbilstoši Inspekcijas izmantotajām

[Tipveida kontroles lapām](#)

Jautājumu un neskaidrību gadījumā iespējams:

zvanīt uz tālruni 67507990

vai rakstīt uz e-pastu vi@vi.gov.lv

Veselības inspekcija

Paldies par izrādīto interesi!

